

Välkomna till samråd enligt 6 kap. 30 § miljöbalken för vindkraftprojekt Selkävaara!

Hej!

Vattenfall utreder möjligheten att anlägga en vindkraftpark vid Selkävaara, Pajala kommun. Samrådet genomförs som öppet hus med utställning. Informationen presenteras i ett antal olika stationer:

- » *Tillståndsprocessen och Bolaget*
- » *Om vindkraft*
- » *Vindkraftpark Selkävaara*

Samrådsunderlag

Ta gärna med ett exemplar av samrådsunderlaget hem. Det finns även att tillgå via projektets hemsida www.vattenfall.se/selkavaaravind. Materialet som visas på utställningen finns också att tillgå på hemsidan.

Möjlighet finns även att få informationen per post, kontakta i så fall oss enligt angivna kontaktuppgifter eller säg till någon av oss som finns på plats här idag.

Fråga oss

På plats i lokalen finns representanter från Vattenfall med konsulter från WSP Sverige för att svara på frågor om vindkraft och den föreslagna vindkraftparken.

Lämna gärna synpunkter

Samrådsyttranden ska vara WSP tillhanda senast den 25/11 2022. Vi önskar i första hand att ni skickar ert yttrande skriftligen till oss, via e-post eller vanligt brev till angivna kontaktuppgifter nedan. Detta för att vi på ett så sakligt och korrekt sätt som möjligt ska kunna redovisa inkomna synpunkter och information.

Ni kan även använda synpunktsformuläret som finns att tillgå i lokalen och lämna innan ni går.

Kontaktuppgifter

[Kontakt Samrådsyttrande:](#)

Stina Segerström, WSP

E-post: stina.segerstrom@wsp.com

Postadress:

Miljömanagement, WSP Sverige AB

Box 13033

402 51 GÖTEBORG

För allmänna frågor om vindkraftpark Selkävaara går det givetvis bra att även kontakta Vattenfall via nedanstående kontaktuppgifter.

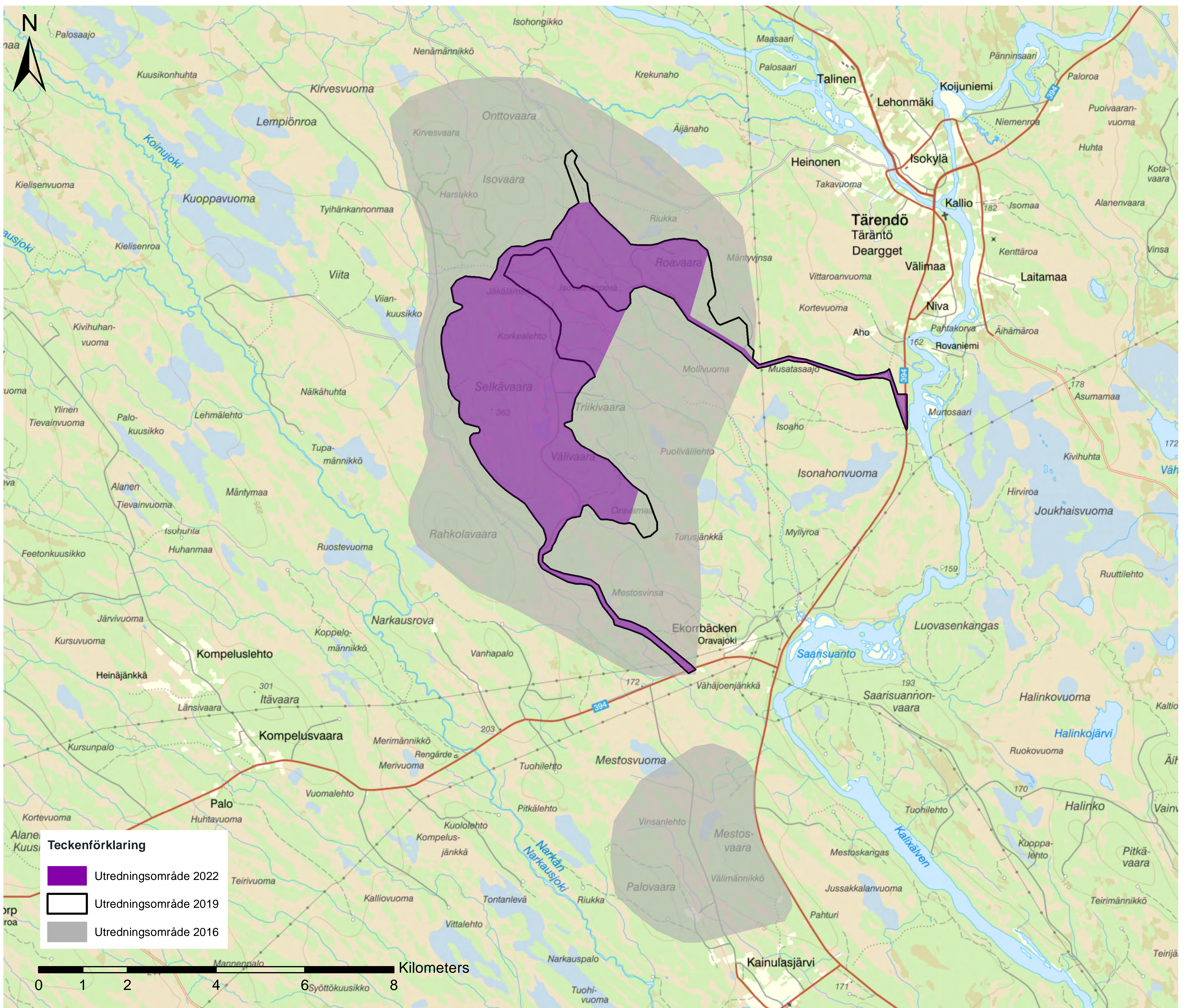
[Kontakt Vattenfall:](#)

Erik Grönlund, projektledare Vattenfall

E-post: erik.gronlund@vattenfall.com

Telefon: 076 118 61 71

Tidigare samråd för vindkraftpark Selkävaara

Ett samråd avseende Selkävaara vindkraftpark genomfördes redan 2016. Det utredningsområde som då presenterades avgränsades avsevärt bland annat utifrån inkomna synpunkter samt genomförda utredningar. Till följd av avgränsningarna som skett av utredningsområdet genomfördes ytterligare ett samråd 2019. Sedan samrådet 2019 har utredningsområdet justerats, till följd av bland annat den tekniska utvecklingen, elnätscapaciteten samt för att möjliggöra fler alternativ för väg. Därav genomför Vattenfall nu ytterligare ett samråd.

Utredningsområdet har sedan 2016 minskat med cirka 80% i storlek och antalet vindkraftverk har minskats till hälften.

Samråd	Yta utredningsområde	Antal verk
2016	122 km ²	60
2019	22 km ²	56
2022	24 km ²	30

Synpunkter som framförts under tidigare samråd kommer redovisas och bemötas som en del av miljökonsekvensbeskrivningen och behöver därmed inte framföras igen.

Vindkraftpark Selkävaara kräver tillstånd enligt miljöbalken

Hur går processen till?

Verksamheter som Vindkraftpark Selkävaara anses medföra risk för betydande miljöpåverkan. Detta innebär att tillståndprocessen ser ut på ett specifikt sätt. Verksamhetsutövare (VU), i detta fall Vattenfall ska:

- » samråda om hur en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska avgränsas,
- » ta fram en MKB, och
- » lämna in ansökan inkl MKB och teknisk beskrivning (TB) till tillståndsprövande myndighet, i detta fall miljöprövningsdelegationen (MPD) vid Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Vad innebär ett samråd?

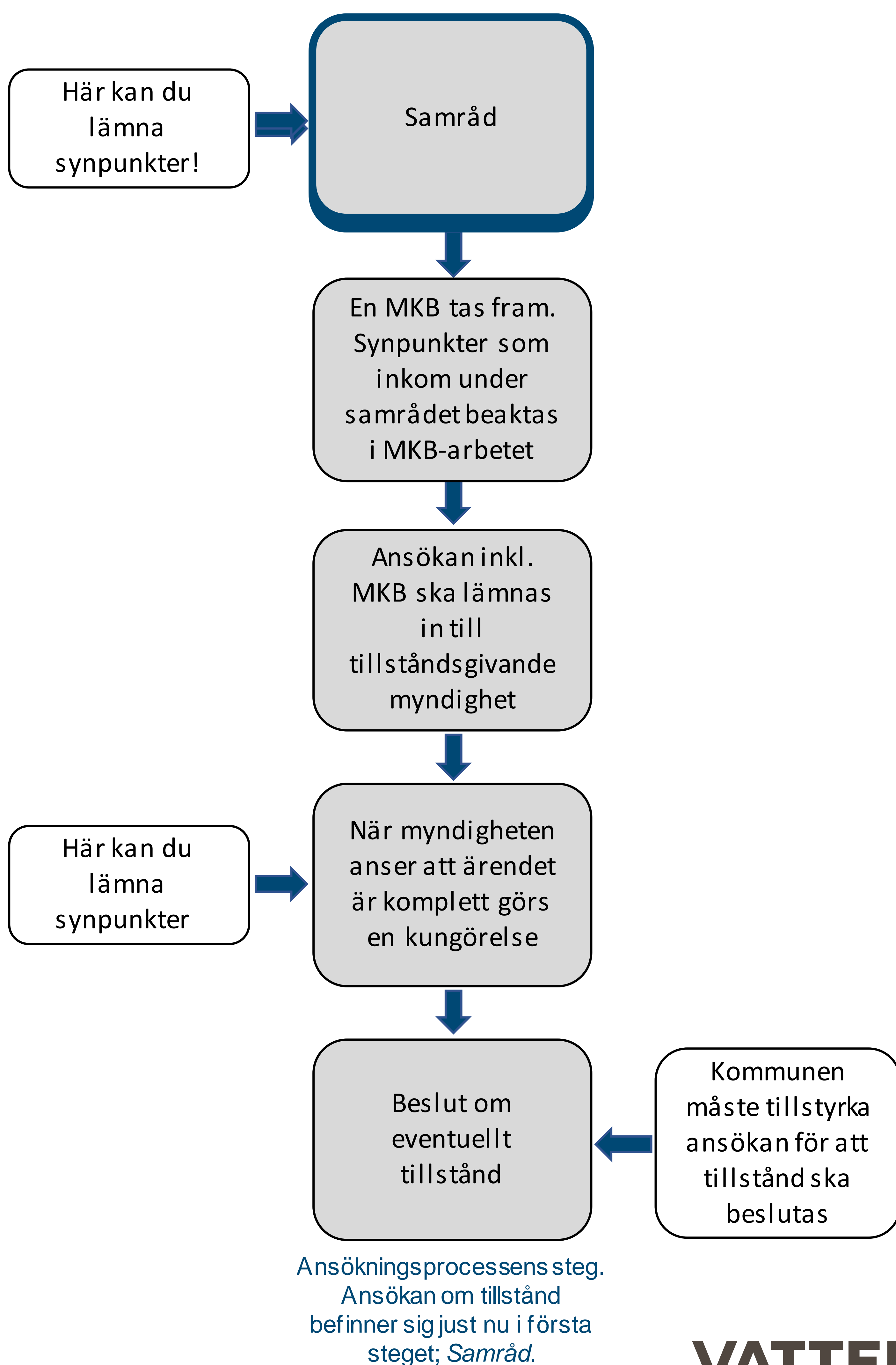
Synpunkter som kommer in under samrådet blir en del av underlaget för fortsatt planering av vindkraftparken och den kommande MKB:n.

Vattenfall ska samråda med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten (ofta kommunen) och de enskilda som kan bli särskilt berörda av verksamheten. Samråd ska även genomföras med övriga myndigheter samt de kommuner, organisationer, företag, allmänhet, etc som kan antas bli berörd av verksamheten.

Vattenfall ska samråda om verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, miljöeffekter samt innehåll i kommande MKB.

Vad händer efter samrådet?

Efter samrådet tar verksamhetsutövaren fram en MKB som tillsammans med ansökan och eventuella utredningar lämnas in till MPD vid Länsstyrelsen. MKB:n fokuserar på de miljöeffekter som kan uppstå till följd av verksamheten. Efter ansökan lämnats in kan Länsstyrelsen begära komplettering. När Länsstyrelsen anser att ansökan är komplett kungörs detta i lokaltidning för området och allmänheten får yttra sig. Aktuell kommun måste tillstyrka anläggningen för att vindparken ska få tillstånd, därefter fattar MPD ett beslut om att bevilja eller avslå ansökan om tillstånd. Beslutet kan överklagas hos mark- och miljödomstolen.

Vattenfall vindkraft

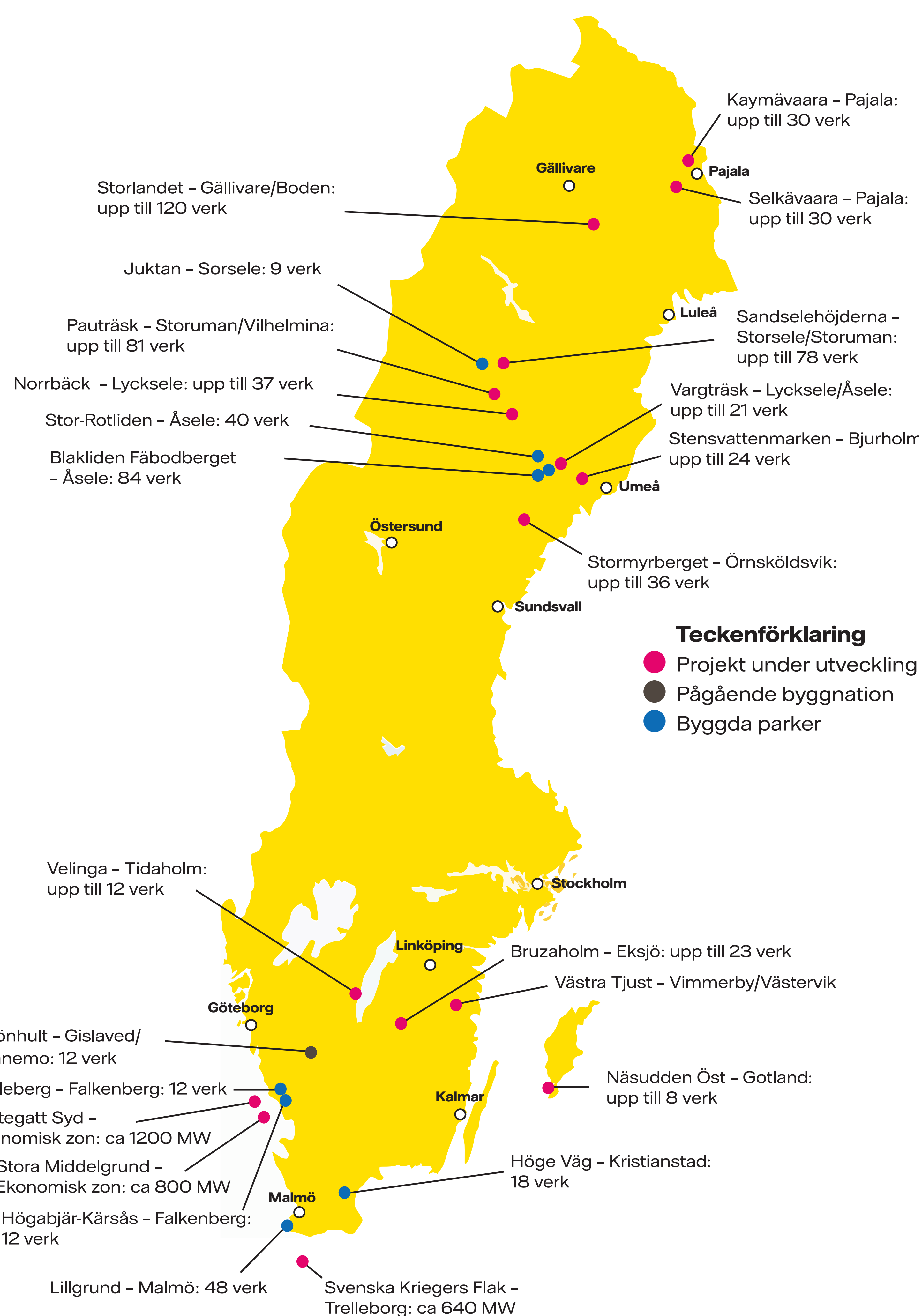
Moderbolaget i Vattenfallkoncernen, Vattenfall AB, ägs till 100 procent av svenska staten. Vattenfall Vindkraft Sverige AB är ett helägt bolag i Vattenfallkoncernen som till 100 procent ägs av Vattenfall Vindkraft AB som i sin tur ägs av Vattenfall AB.

Förnybar energi är nyckeln till en fossilfri framtid

Produktionen av förnybar energi blir allt högre på grund av samhällets behov av att bekämpa klimatförändringarna. Vindkraften enbart står just nu för 16 procent av Europas produktion. I dagsläget är vind och sol ofta de billigaste alternativen för nyproduktion. Hela energisystemet håller på att förändras, och vindkraft är ett av de viktigaste energislagen för att vi ska lyckas minska koldioxidutsläppen. För att möta det ökade elbehovet till följd av samhällets omställning till att bli fossiloberoende krävs en omfattande utbyggnad av bland annat vindkraft.

Marknadsledande inom vindkraft

Vattenfalls syfte är tydligt. Vi vill göra det möjligt att leva fossilfritt inom en generation. Att utöka och integrera ny kapacitet för förnybar produktion är en central del av denna mission. Vi siktar på att bygga upp en stark portfölj med land- och havsbaserad vindkraft kombinerat med solkraft och batteriteknik för att fortsätta spela en viktig roll för Europas energiomställning.

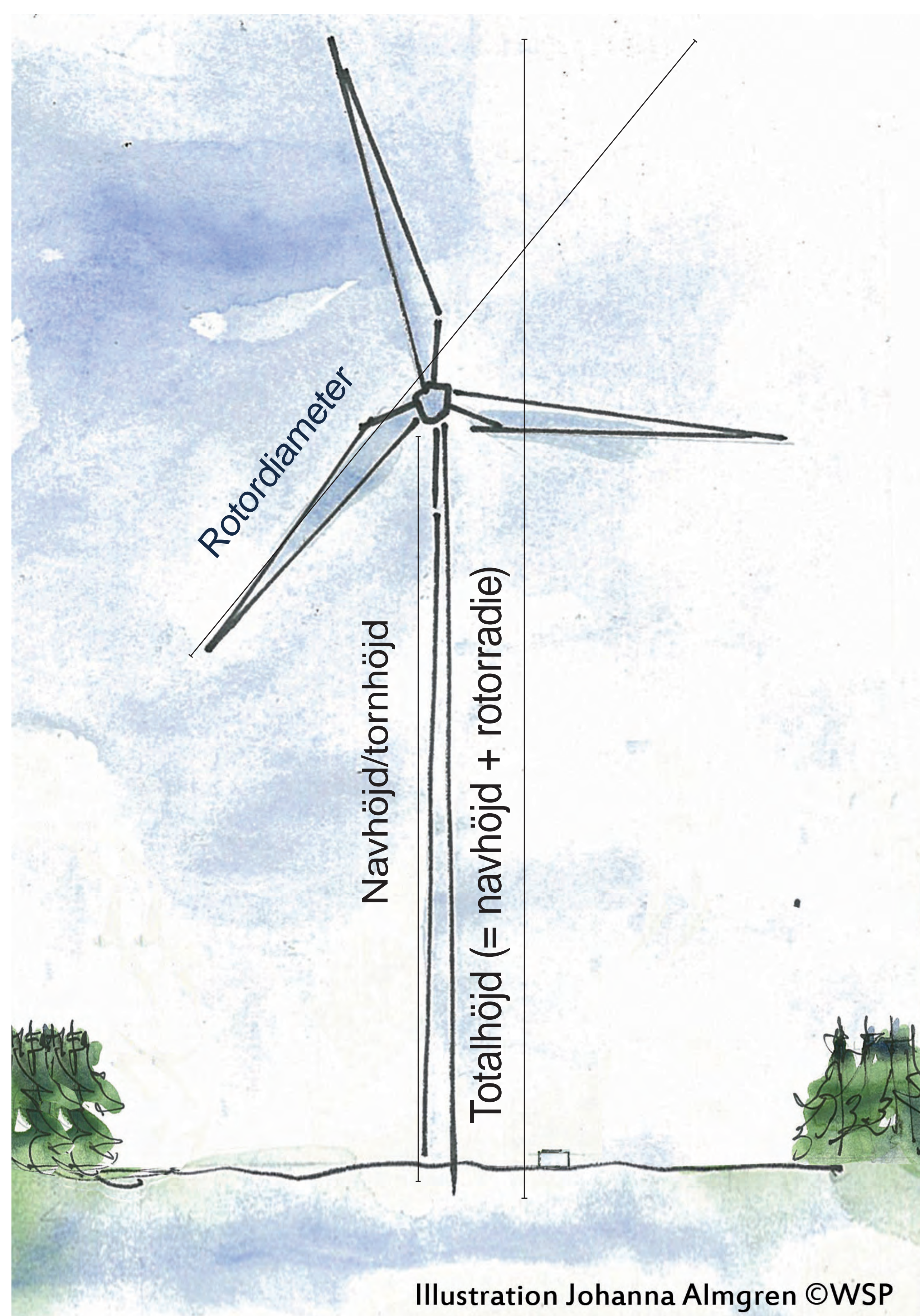
Möjligheterna för nya vindkraftsanläggningar undersöks på alla marknader där Vattenfall är verksamt, både till havs och på land.

Om vindkraft

Vad omfattar en vindkraftpark?

En vindkraftpark är benämningen på en gruppstation med vindkraftverk samt de följdverksamheter som vindkraftverken kräver; el- och optoledningsdragningar inom vindkraftparken (s.k. IKN), väganslutning från allmänt vägnät, vägnät inom vindkraftparken, servicebyggnader, kranplatser, mottagningsstationer, kopplingsstationer/kopplingskiosker, logistikyta och uppställningsytor.

Ett vindkraftverk består av fundament, torn, maskinhus, rotorblad och transformator. Transformatorn kan antingen placeras inuti vindkraftverket eller i en mindre byggnad som uppförs på kran- och montageytan intill tornet. Ett vindkraftverks totalhöjd mäts från marknivå och upp till spetsen på rotorbladet då denna når sin högsta punkt.

Vägar och andra hårdgjorda ytor

Inom vindkraftparken krävs ett vägnät för byggnation och åtkomst till vindkraftverken under driftskedet. Befintliga vägdragningar och skogsbilvägar kommer att användas i så stor utsträckning som möjligt men kommer att behöva förstärkas och breddas. Normalt krävs en väg bana om ca 6 m och med avstånd till kraftigare vegetation ca 20 m (med ytterligare breddning i kurvor när så krävs). Vägkroppens tjocklek beror på markens bärighet. Växttäcket och de jordmassor som tas bort i samband med ny- och ombyggnation av vägar kan återföras till vägbanken så att slanterna åter kan bli beväxta.

Elanslutningar

Elen som vindkraftverken producerar kommer att matas in på det regionala elnätet. Diskussioner om hur anslutningen bäst görs till det regionala nätet kommer att föras med nätägare inom området. Inom vindkraftparken kommer ett kabelsystem förläggas mellan vindkraftverken. Kabelsystemet kommer så långt det är möjligt förläggas i kanten av transportvägarna.

Byggnation

Anläggning

De olika momenten i byggprojektet följer varandra, men vissa delar kan göras parallellt. Flera aktiviteter är tidsstyrda och de flesta görs med fördel under sommarhalvåret, dels för att hålla kostnaderna nere, dels för att kunna säkerställa god kvalitet. I normalfallet utförs anläggningsfaser i mer eller mindre samma steg för ett vindkraftprojekt enligt följande moment:

- » Avverkning av skog för vägar, ytor, elnät och elektriska anläggningar.
- » Schaktning, avbaning av vägsträckningar och fundamentsytor.

- » Sprängningsarbeten av berg etc.
- » Grovbrytning av vägar, ytor vid vindkraftverk.
- » Vägar och ytor vid vindkraftverk justeras med bärlager och slitlager, kabelgrav och nedläggning av kabel för internt elnät.
- » Fundament, grundgjutning, armering och gjutning.
- » Vindkraftverk transporteras till området och monteras.
- » Inkoppling av anläggning till elnätet.
- » Drifttagning och provdrift.
- » Vindkraftparken övergår till driftfas.

Drift och säkerhet

Drift

Innan vindkraftparken börjar byggas kommer det säkerställas att villkoren i miljötillståndet innehålls när det gäller bl.a. placeringar, utformning av vägar, buller och skuggor, avfalls- och kemikaliehantering m.m.

Regelbunden service och underhåll är nödvändigt, både för att säkerställa att vi klarar villkoren, förebygga olyckor och för att uppnå bästa produktion.

Vindkraftverken styrs och övervakas via en driftcentral och om något tekniskt fel uppstår kommer servicepersonal snabbt att kunna vara på plats.

Säkerhet inom vindkraftparken

Olyckor med personskador i samband med drift är mycket ovanliga. Majoriteten av de olyckor som förekommit i Sverige har skett i samband med byggnation, service och underhåll. Vattenfall har ett stort fokus på att förebygga och undvika incidenter i våra projekt.

Avancerad styr- och reglerteknik finns i moderna vindkraftverk för att bevaka laster, driftstabilitet och driftsäkerhet.

Vattenfall och vindkraft i kallt klimat

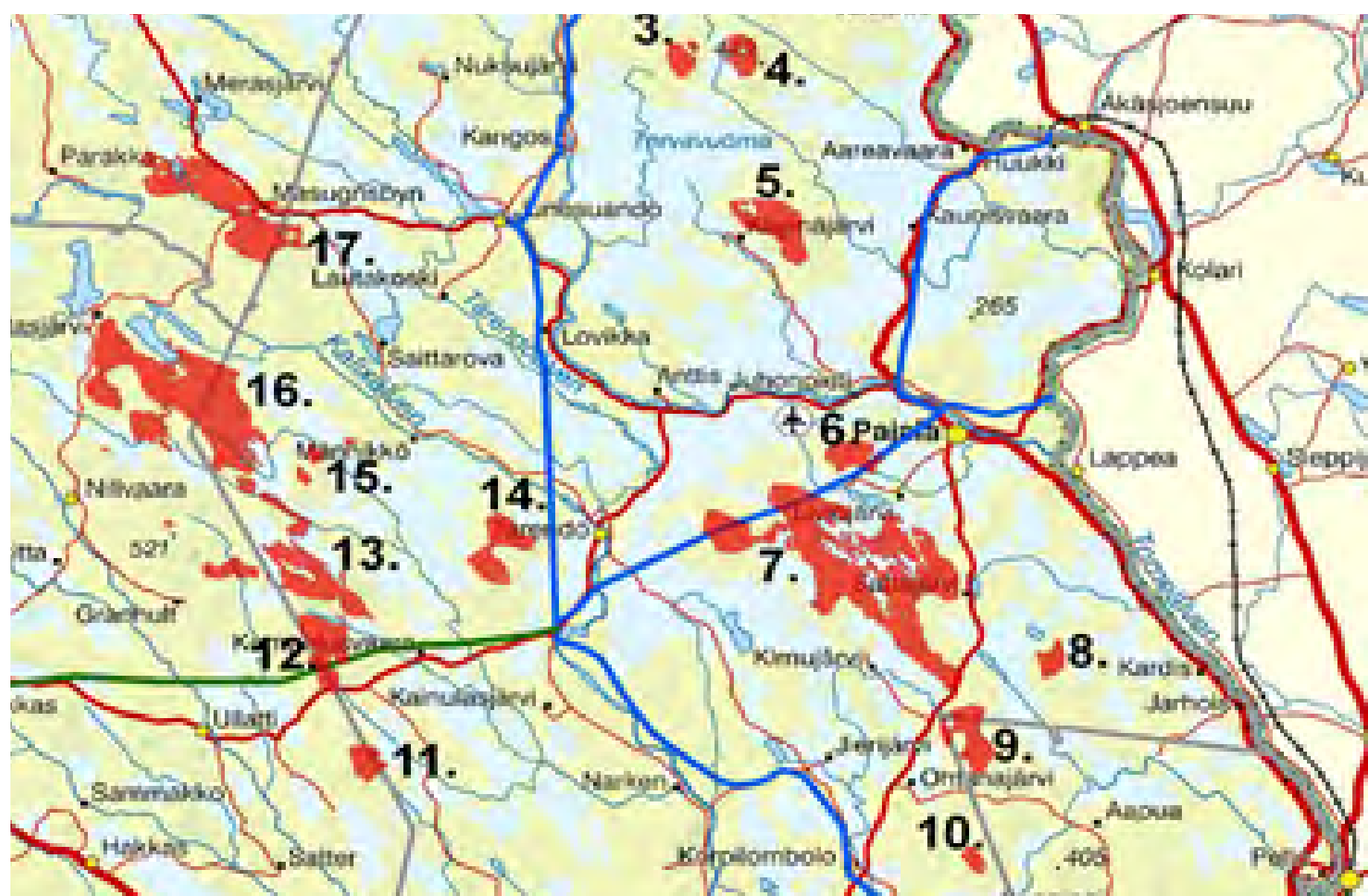
Vi strävar efter att våra vindkraftparker inte ska orsaka alltför stora inskränkningar i allmänhetens nyttjande av området. Under vissa specifika väderförhållanden kan det dock finnas risk för nedfallande is och snö från vindkraftverken samt iskast från turbinens rotorblad. Detta gäller främst när det är hög luftfuktighet i kombination med minusgrader och tungt snöfall. Störst är risken när en turbin som stått stilla startas.

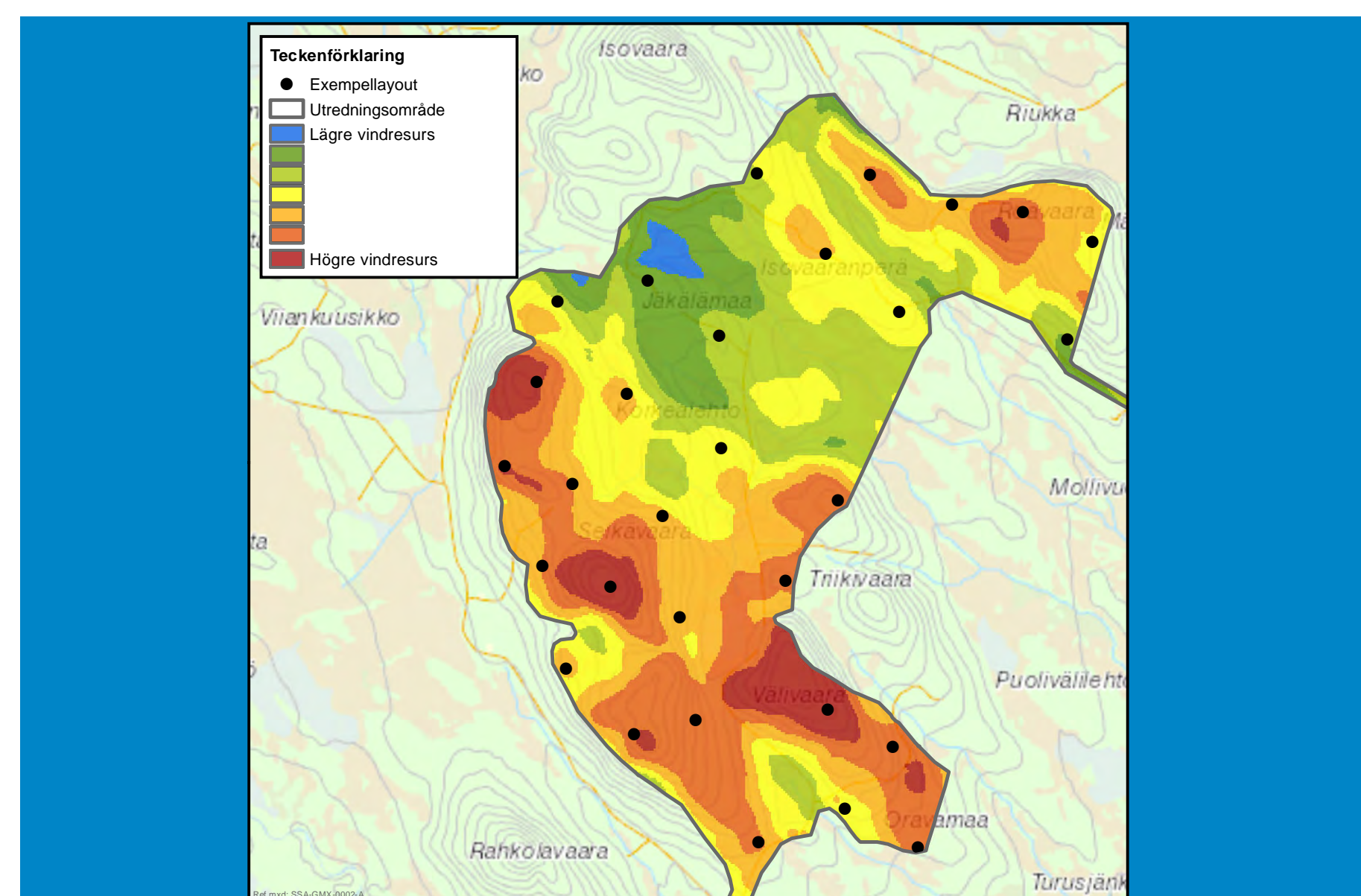
För att minimera riskerna för isbildning och iskast arbetar vi kontinuerligt med senaste tillgängliga teknik och noggranna kontroller. Vi utarbetar rutiner för att uppmärksamma allmänheten om förhöjda risker aktuella tider på året. Detta säkerställs löpande via tillsyn, skyltar, bommar och nyttjande av lokala informationskanaler.

Vindkraftparkens utformning

Många faktorer att ta hänsyn till

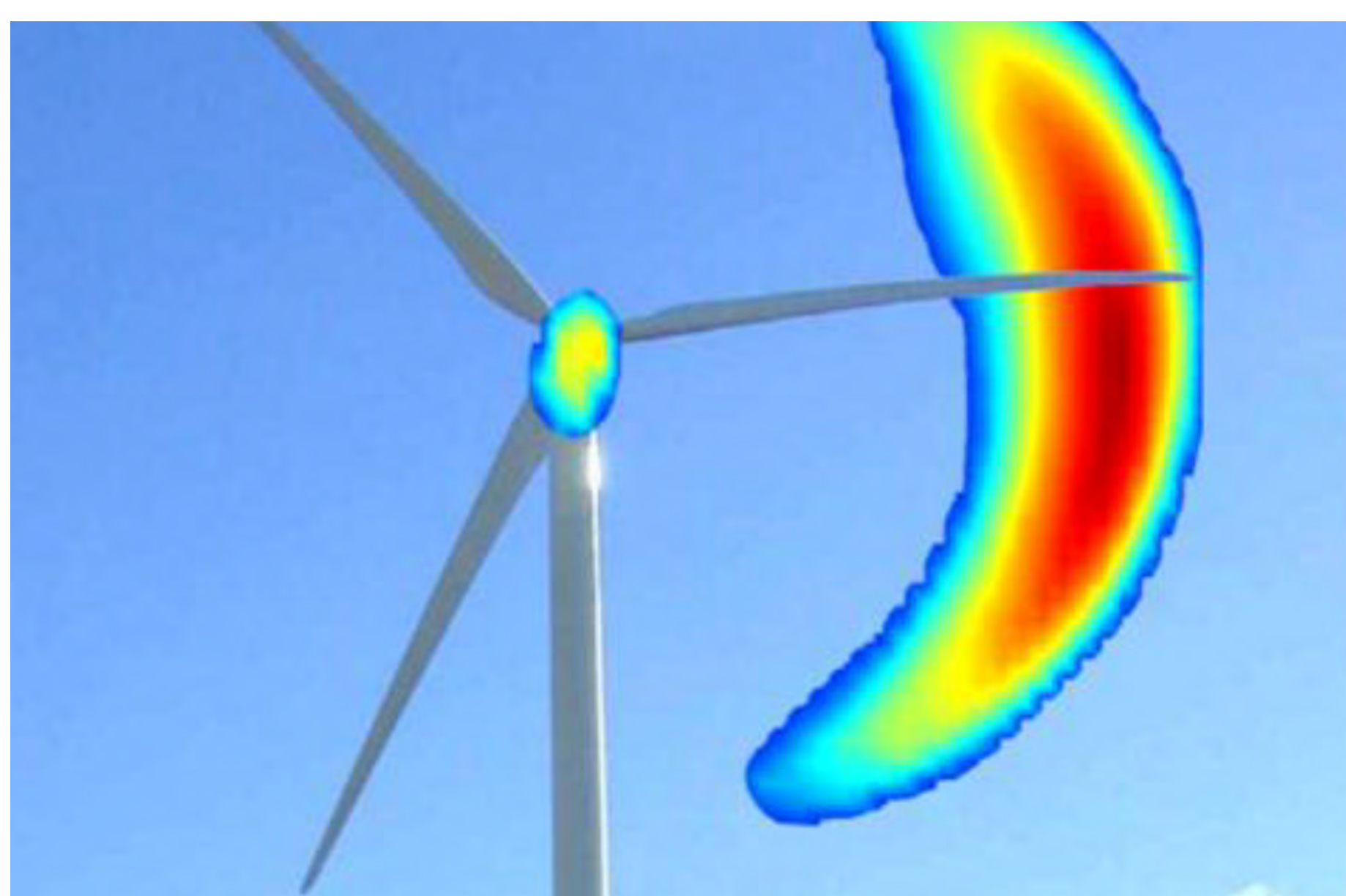
Kommunal planering

Vindresurs

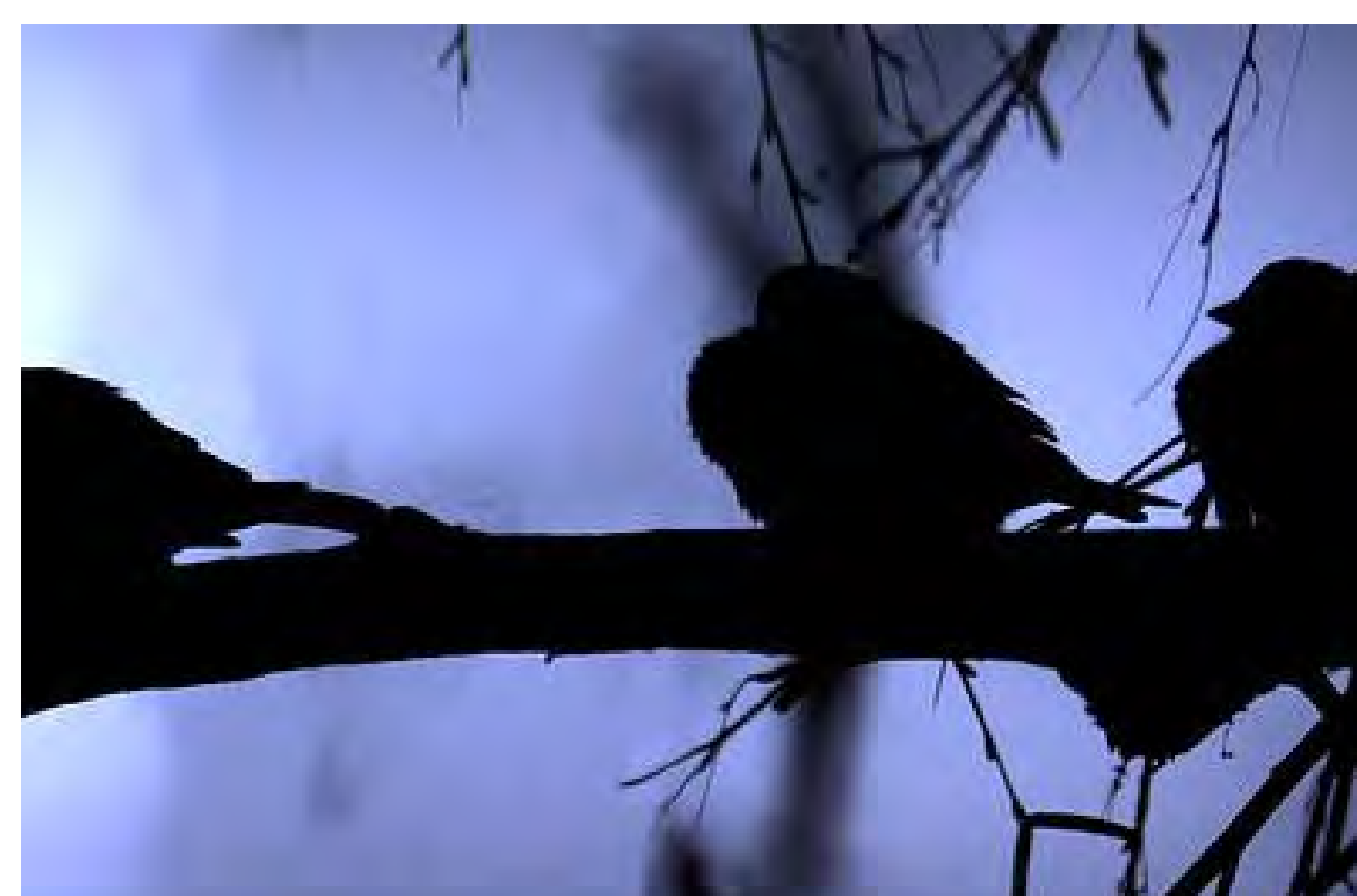

Terräng och möjlig elanslutning

Ljud-, ljus och skuggutbredning

Optimal layout

Övriga intressen och landskapsbild

Natur-, kultur- och friluftsvärdet

Val av verkstyp

Det finns många olika tillverkare av vindkraftverk och varje tillverkare har flera olika modeller med varierande dimensioner på rotordiameter och tornhöjd. Vindkraftverken kräver ett visst avstånd mellan varandra, framförallt i den dominerande vindriktningen, för att inte inverka negativt på produktionen av el samt på konstruktionen av verken.

Vilket verk som i slutändan väljs påverkar således även utformningen av vindkraftparken.

Etableringsanalys

I miljöbalken ställs krav på att ett område ska nyttjas så effektivt som möjligt samtidigt som påverkan på omgivningen begränsas. De delar av utredningsområdet som hyser natur-, kultur eller friluftsvärden av olika slag undantas i möjligaste mån från exploatering. Under samråd, inventeringar och vindmätningar ökar kunskapen om området och ytorna där vindkraftverk kan komma att placeras avgränsas. Även om ansökan bygger på placeringsfrihet inom ansökansområdet kommer vindkraftparkens konsekvenser kunna beskrivas väl i ansökningshandlingarna.

Exempellayout Vindkraftpark Selkävaara

Restriktionsområden

Delar av ansökansområdet kommer omfattas av restriktioner där vindkraftverk inte placeras eller inga intrång alls tillåts. Till följd av att arbetet med projektet pågått en längre tid och samråd samt utredningar genomförts har redan nu delar av utredningsområdet undantagits från placering av vindkraftverk.

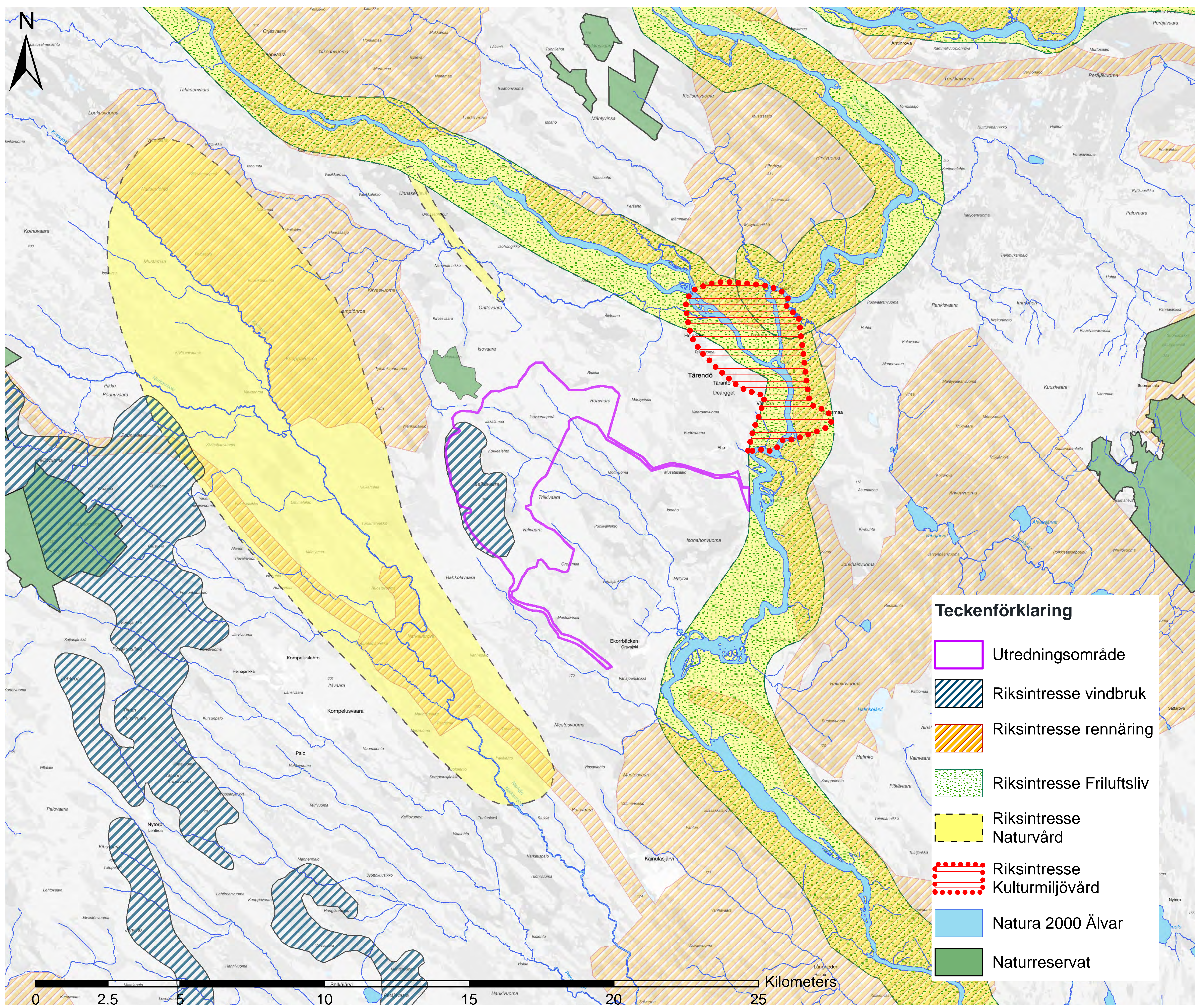
Ytterligare restriktionsområden kommer arbetas fram och presenteras i miljökonsekvensbeskrivningen.

Slutlig layout

Vindkraftverkens slutliga placering kommer att fastställas och kommuniceras med tillsynsmyndigheten i samband med upphandling av verk.

Kartan ovan visar ett exempel på hur vindkraftparken kan komma att se ut. Parklayouten avser 30 vindkraftverk med en totalhöjd på maximalt 250 meter.

Riksintressen och områdesskydd

Riksintresse

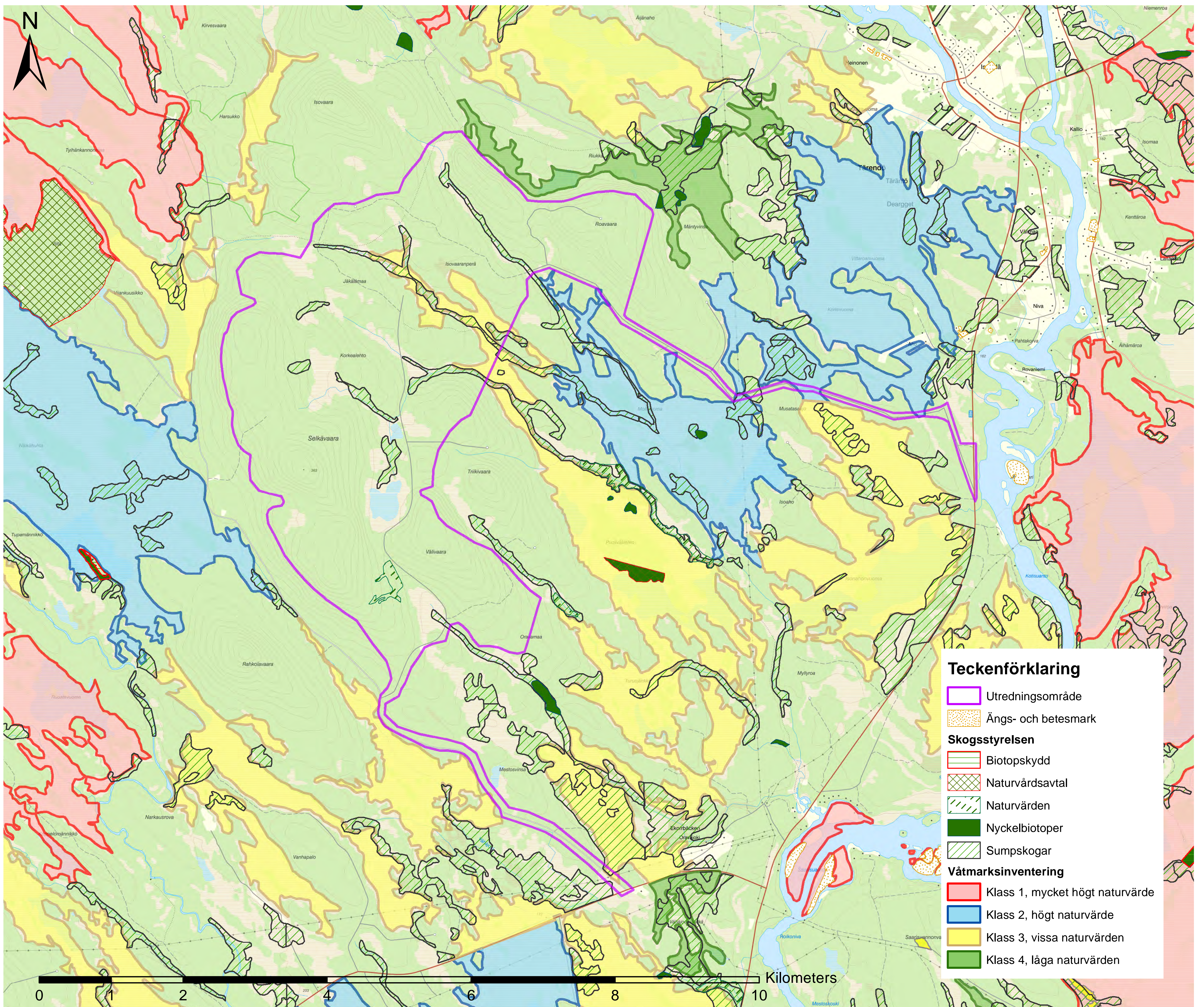
En del av utredningsområdet är utpekad som riksintresse för vindkraft och ett antal biflöden från Torne och Kalix älvsystem utgör Natura 2000-områden vilka sträcker sig in i utredningsområdet. Inom en mils avstånd från utredningsområdet återfinns riksintresseområden för rennärning, naturvård, kulturmiljö och friluftsliv samt ett Natura 2000-område

Områdesskydd

Tre naturreservat återfinns inom en mil från utredningsområdet. Inom utredningsområdet har länsstyrelsen genomfört utredningar och inventeringar för reservatsbildning. Vattenfall kommer att ta hänsyn till utredningsresultaten under fortsatt arbete.

Flera bäckar och småvatten finns även inom utredningsområdet vilka omfattas av strandskydd.

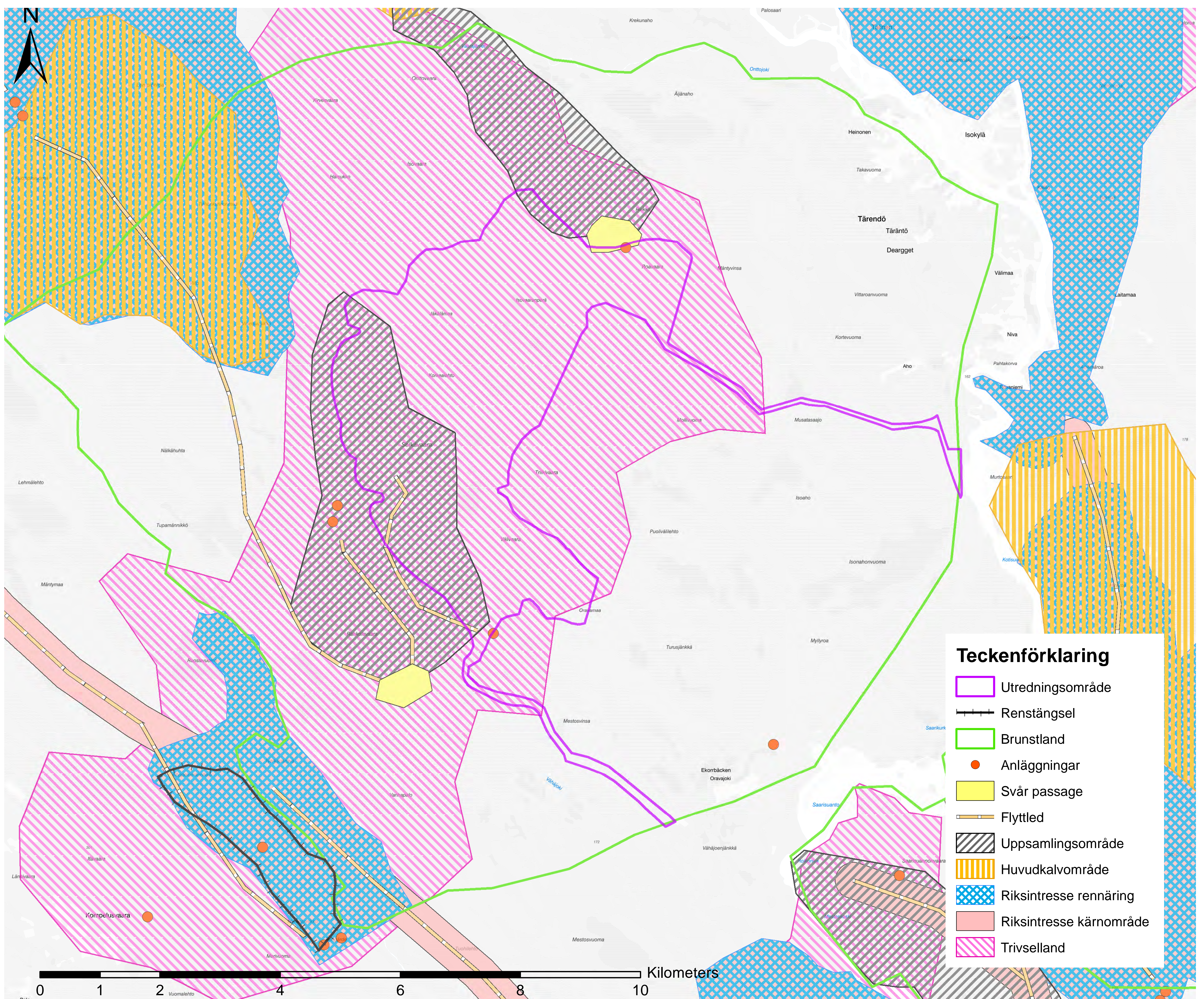
Övriga naturvärden

Utöver riksintressen och skyddade områden finns inom utredningsområdet ett mindre antal naturmiljöområden som registrerats i länsstyrelsens och Skogsstyrelsens databaser. Inom utredningsområdet återfinns ett naturvärdesobjekt, ett fåtal sumpskogar samt våtmarker utpekade i den nationella våtmarksinventeringen (VMI).

Inventeringar av naturvärden, hydrologiska värden och vattenförekomster har genomförts i området och kommer att redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Rennäring

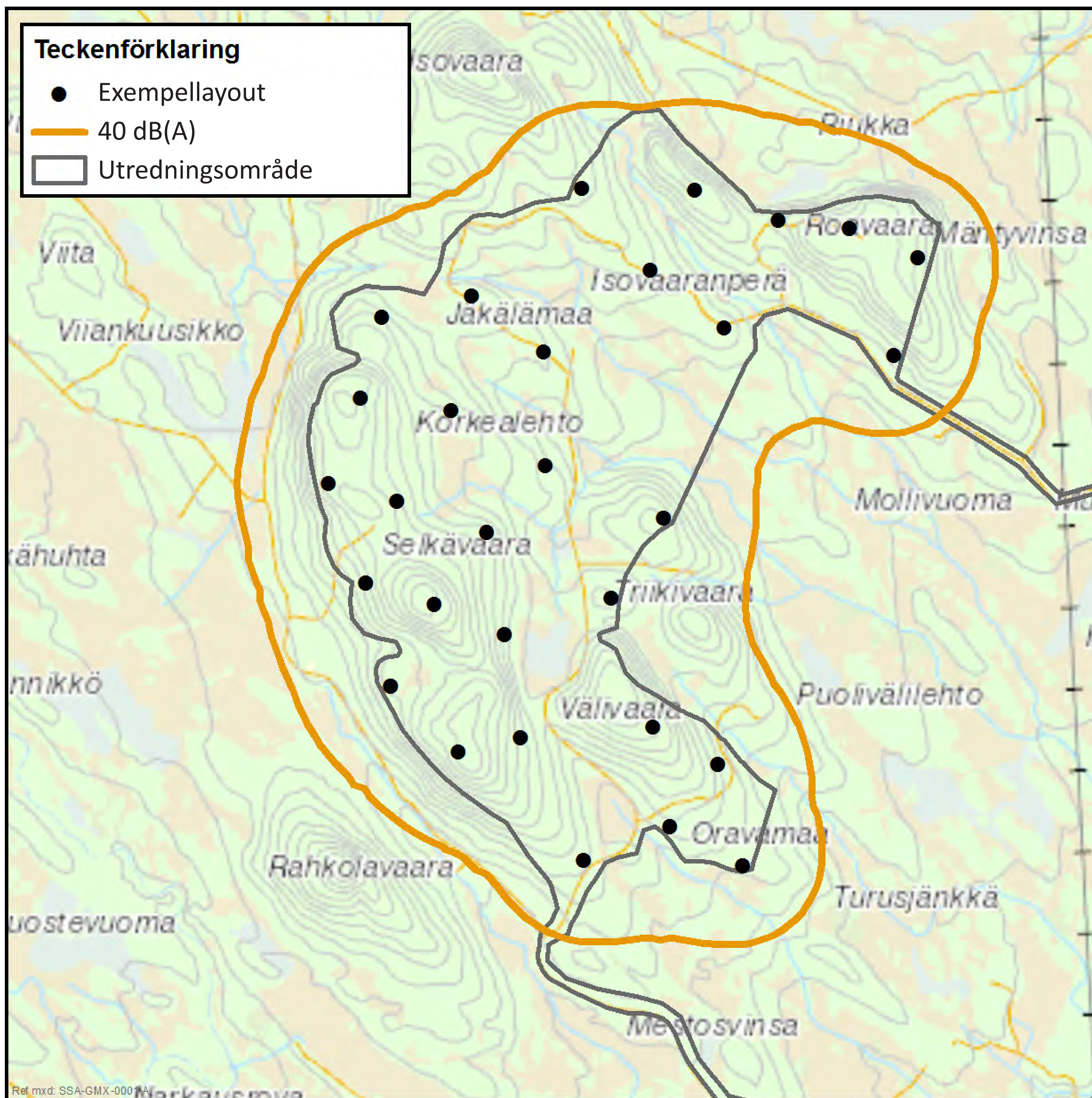

Utredningsområdet för Selkävaara vindkraftpark ligger inom Tarendö koncessionssamebys och Laevas fjällsamebys betesmarker. Utredningsområdet och det omgivande landskapet utgörs enligt uppgifter från Sametingets hemsida av trivsella, betesområde, kalvningsland, brunstland och uppsamlingsområde för rennäringen. En anläggning i form av en temporär hage, återfinns inom området. Cirka 20 meter utanför utredningsområdet återfinns ytterligare en temporär hage.

Vattenfall arbetar med att ta fram relevanta underlag tillsammans med samebyarna.

Samråd genomförs även med de angränsande samebyarna Ängeså och Girjas. Detta för att beskriva rennäringens markanvändning samt vindkraftparkens bedömda påverkan på rennäringen i området.

Ljud

Ljud från vindkraftverk

Ljud från vindkraftverk uppkommer huvudsakligen när rotorn passerar genom luften.

Enligt praxis får en vindkraftpark som högst alstra en ekvivalent ljudnivå om 40 dB(A) vid bostad. Beräkning av vindkraftparkens ljudspridning genomförs för att säkerställa att vindkraftverken inte placeras så att denna ljudnivå överskrids.

När driften påbörjas kontrolleras ljudnivån enligt de villkor som erhållits i tillståndet.

I vindkraftverken finns reglerteknik för att ställa ner effekten och därmed minska ljudemissionen från vindkraftverken.

Ljudutbredningen från vindkraftparken är inte konstant utan varierar beroende på faktorer som väder, vindstyrka och terräng.

Upplevelsen av ljud från vindkraft skiljer sig från person till person. Ljudet kan upplevas mer störande än t.ex. ljudet från vägtrafik vid liknande ljudnivåer. Orsakerna till detta kan vara flera, exempelvis att vindkraft ofta byggs i områden med låga bakgrunds ljud.

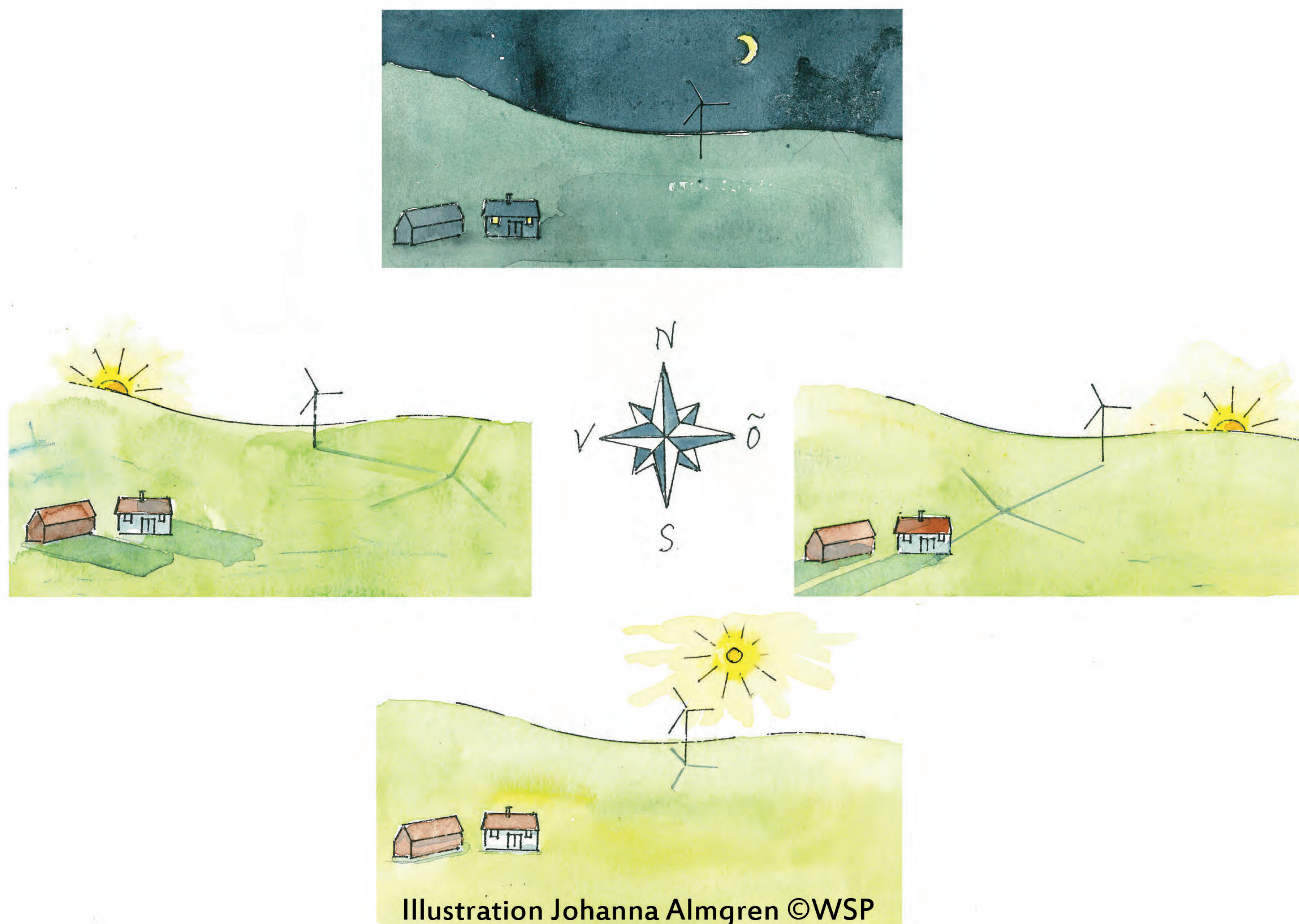
Skugga

Vid soligt och klart väder kan vindkraftverkets rotor ge upphov till svepande skuggor vilka kan uppfattas som störande.

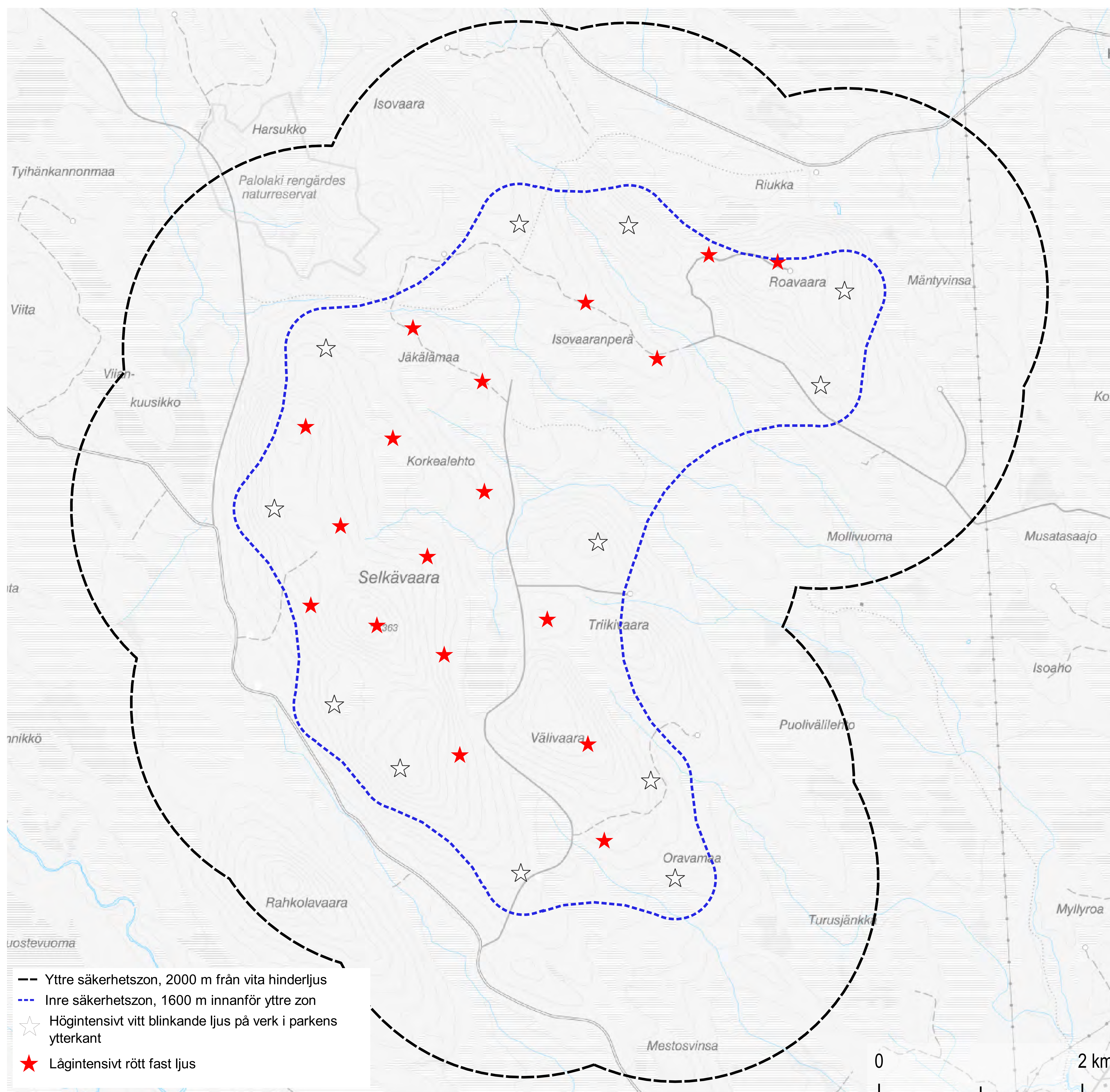
Enligt praxis får en vindkraftpark maximalt ge 8 timmar skuggtid per år vid bostad.

Beräkningen av vindkraftparkens skuggspridning genomförs för att säkerställa att denna skuggtid kan innehållas.

Reglerteknik för att stänga av verket om maximal skuggtid överskrids installeras vid behov i vindkraftverken.

Hinderbelysning

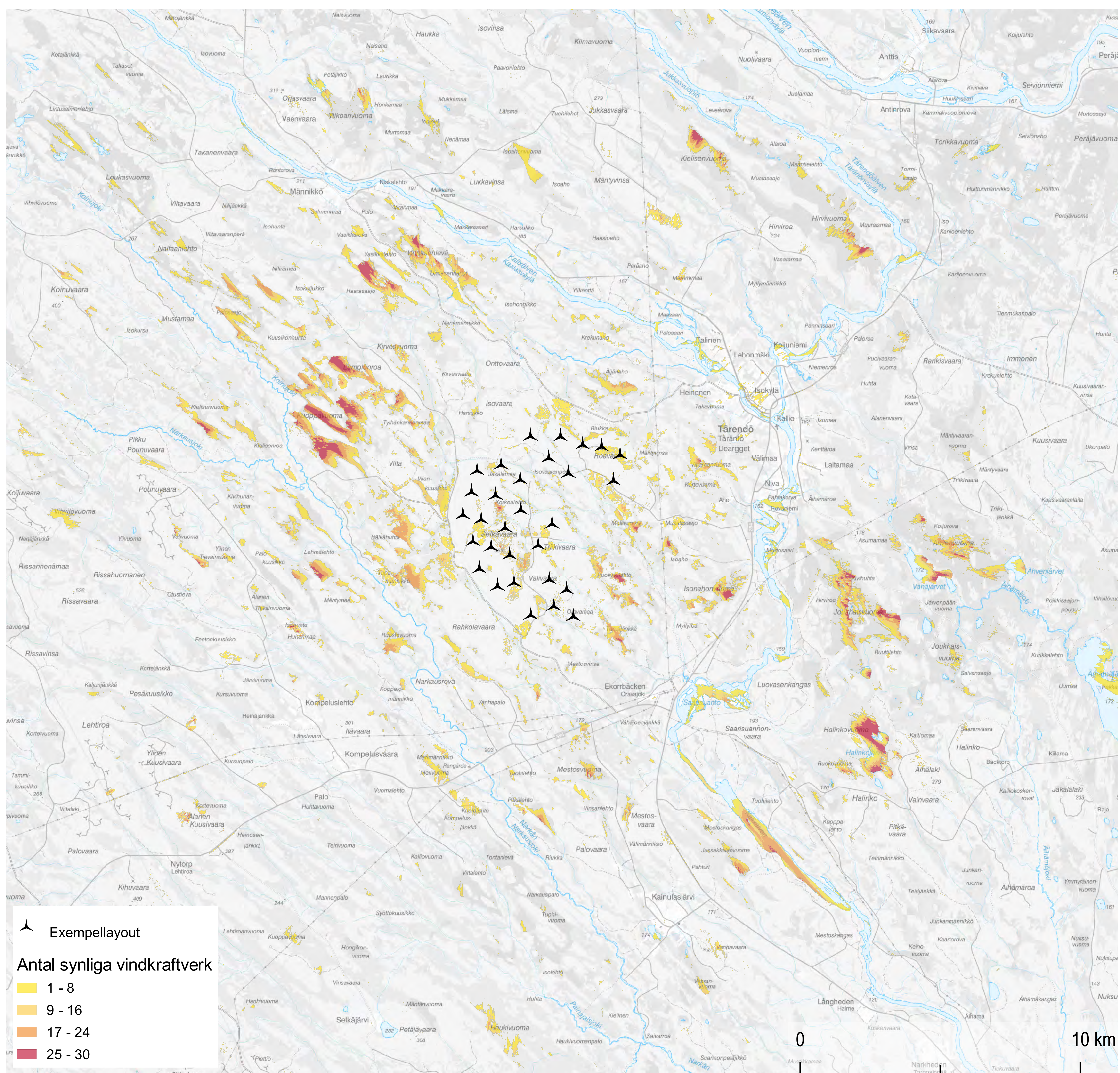
För att säkerställa att vindkraftverken syns ur ett luftfartsperspektiv ska vindkraftverk med en totalhöjd över 150 meter förses med hinderbelysning utifrån Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:88).

Om navhöjden överskrider 150 meter ska vindkraftverken med högintensivt vitt blinkande ljus även markeras med minst tre lågintensiva ljus på halva tornhöjden.

I kartan visas preliminärt vilka av de 30 vindkraftverken i exempellayouten för Selkävaara som skulle markeras med vilken typ av hinderbelysning.

Oavsett hur parklayouten kan komma att förändras kommer Transportstyrelsens föreskrifter att tillämpas.

Synbarhetsanalys

En påverkan på det omgivande landskapet och därmed landskapsbild är ofrånkomlig vid uppförande av vindkraftverk.

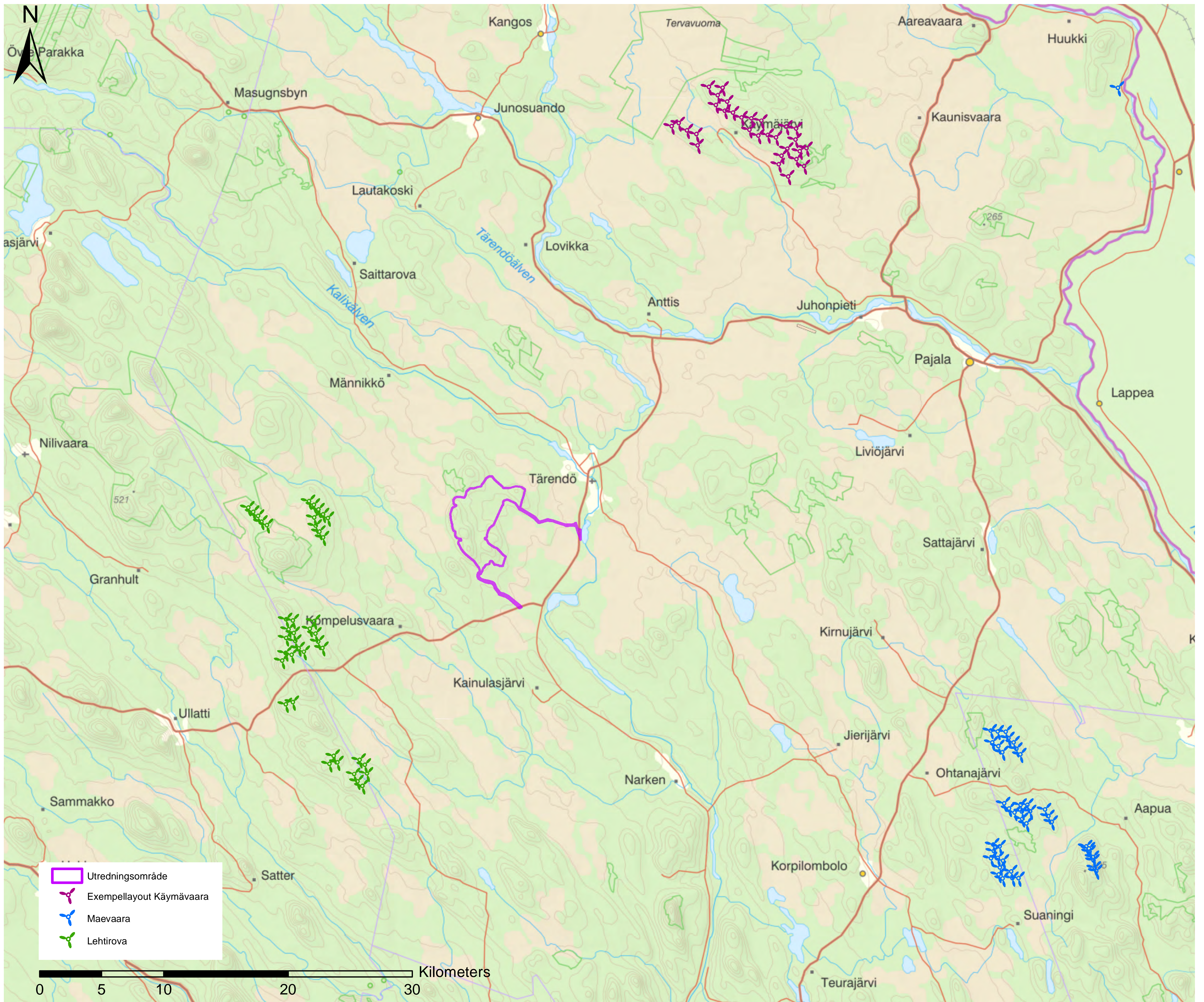
I kartan redovisas en synbarhetsanalys med de 30 vindkraftverken i exempellayouten. Resultatet visar synbarhet 1,5 meter över marknivå. I analysen har hänsyn tagits till skogshöjder som hämtats från Skogsstyrelsen.

I kartan visas varifrån vindkraftverken kan komma att synas och hur många vindkraftverk som är synliga.

Synbarhetsanalysen visar inte hur stor del av varje vindkraftverk som är synlig.

Synbarhetsanalysen är ett bra underlag för framtagande av lämpliga fotonpunkter för fotomontage.

Kumulativa effekter

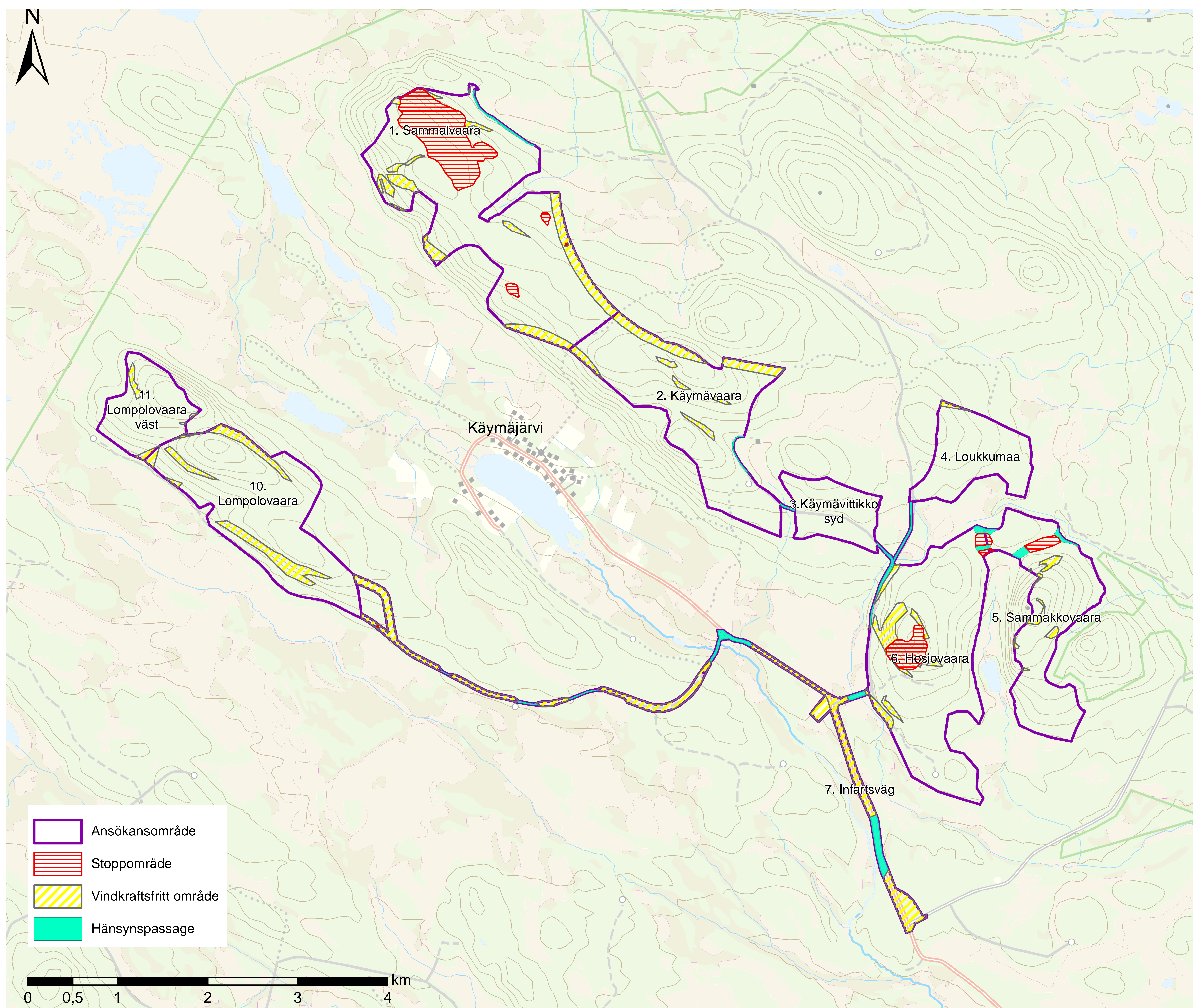
Kumulativa effekter uppstår när en eller flera verksamheter är lokaliserade nära varandra och tillsammans kan påverka omgivande miljö. I vindkraftens fall pratar man främst om andra närliggande vindkraftsetableringar som kan bidra till kumulativa effekter.

En kumulativ miljöeffekt kan vara en ökad ljud- /skuggspridning eller landskapspåverkan. Positiva effekter kan också uppstå i form av samordningsvinster gällande t.ex elanslutning och transport av material.

Kumulativa effekter är beroende av omgivande terräng och hur långa siktlinjer som finns.

I dagsläget finns en uppförd vindkraftpark, Lehtirova med 41 vindkraftverk, inom en mil från utredningsområdet. Övriga vindkraftparker/ vindkraftprojekt ligger på ett avstånd av drygt 3 mil från utredningsområdet för Selkävaara vilket innebär att risken för kumulativa effekter är försumbar.

Vindkraftpark Käymävaara

Nordost om utredningsområdet för Selkävaara, på ett avstånd av cirka tre mil, har Vattenfall ytterligare ett vindkraftprojekt, Käymävaara. Tillståndsansökan för Käymävaara vindkraftpark skickades till länsstyrelsen i november 2019. En justerad ansökan där antal vindkraftverk minskats till hälften skickades i februari 2022. Ansökan omfattar 30 vindkraftverk med en totalhöjd om 250 meter.

